

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno Jagiełłowska 3. Telefony: Redakcji 79, Administracji 99. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 2 — 3 popoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Administracja czynna od godz. 9 — 3 popoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od godz. 1 — 3 popoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9 — 3 i 7 — 9 wiecz. Konto czekowe P.K.O. № 80.750. Drukarnia — ul. Ś. to Janka 1, telef. 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 4 zł. Zagranicą 7 zł. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr., w tekście I, II str.—30 gr., III, IV, V, VI—35 gr., za tekst—15 gr., kronika redakc., komunikaty—70 gr. za mm. jednosp., ogłoszenia mieszkaniowe—30 gr. za wiersz. Do tych cen dolicza się: za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, za zastrzeżeniem miejsca 25%, w numerach niedzielnych i świątecznych 25%, zagraniczne 100%, zamieszczone 25%. Dla poszukujących pracy 30%, za numer dowodowy 20 gr. Układ ogłoszeń 6-cio łamowy, za tekst 10-ciołamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń.

NIEPOŻĄDANA TENDENCJA.

Sprawozdanie Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie za rok 1930 (które zasługuje na pochlebną uwagę, jako bardzo wartościowa publikacja), przynosi między innymi bardzo ciekawe dane o podatkach samorządowych, skupione w trzech tablicach (XII, XIII i XIII bis).

Liczy te rzucają bardzo charakterystyczne światło na finansową stronę życia naszych samorządów i są tem godniejsze zainteresowania się, że odnoszą się do czterech województw północno-wschodnich, t. j. wileńskiego, nowogródzkiego, białostockiego i poleskiego.

Zestawienia dotyczą lat budżetowych 1928-29 i 1929-30, stwarzając możliwość porównań i wysnucia pewnych wniosków o kierunku finansowej gospodarki.

Poza innymi źródłami dochodów, na których samorządowe ciała opierają swą egzystencję, rolę główną, a często niestety niemal wyłączną, odgrywają podatki, których są trzy rodzaje: samoistne samorządowe, dodatki do podatków państwowych i udział w podatkach państwowych. Dowiadujemy się więc, że w grupie samoistnych podatków wpływy podatkowe wszystkich rodzajów samorządu terytorialnego w województwie wileńskim osiągnęły w roku 1928-29 7.505 tys. zł., w roku zaś 1929-30 tylko o 11.000 zł. mniej. W grupie dodatków do podatków wpływy w roku 1929-30 są mniejsze o 7.000 zł. od wpływów w roku poprzednim. Ciekawe jest jednak, że gdy podatek od przemysłu i handlu wyniósł w roku 1928-29 290 tys. zł., w roku następnym kwota stała się 298 tys. zł. Wreszcie wybitnie wzrasta udział samorządów w podatkach państwowych. W roku 1928-29 wynosił on 791 tys. zł., gdy w roku 1929-30 — 976 tys. zł. Oznacza to wzrost o 23,4 proc.

Tu należy podkreślić, że w ostatniej kategorii wpływów gminy wiejskie nie uczestniczą, a tylko powiatowe związki komunalne i miasta, przyczem ostatnie powiększyły swój udział w państwowych podatkach o blisko 50 proc. w stosunku do roku poprzedniego. Z wszelkich rodzajów podatków zdobyły samorządy w Wileńszczyźnie w roku 1928-29 — 13.902.000 zł., w roku zaś 1929-30 — 14.029.000 zł. t. j. o 127.000 złotych więcej.

Cheśmy być bardzo ostrożni zarówno w wnioskach jak i sądach. W pierwszym rzędzie wypada stwierdzić, że w okresie gospodarczo niezmiernie ciężkim, samorządy nasze rozszerzają swe wpływy kasowe czerpane z podatków.

Okazuje się to jeszcze wyraźniej na przykładach, wziętych z poszczególnych miast. I tak Białystok powiększył podatki samoistne o 134000 zł., Baranówce o 6.000 zł., Lida o 15.000 zł., Brześć nad Bugiem o 38.000 zł., Wilno o 32.000 zł.

Z dodatków komunalnych do podatków państwowych osiągnęło w Brześciu nad Bugiem o 38.000 zł. więcej, w Wilnie o 112.000 zł. więcej w roku 1929-30 niż w roku poprzednim. W siedmiu większych miastach obszaru wileńskiej Izby Przemysłowo-Handlowej udział samorządów w podatkach państwowych wzrósł w tym samym czasie o 202.000 złotych, nadto zaś w samym Wilnie o 130.000 zł.

Tendencja zwykła, która się tu jaskrawo zaznacza przybiera wciąż na rozmiarach. Oto bowiem preliminowany na rok 1931-32 budżet miasta Wilna przewiduje dalszy wzrost pozycji osiągniętej z udziałem w podatkach państwowych o 76.000 zł. w stosunku do roku 1929-30 i zwiększenie dodatków komunalnych do podatków pań-

stwowich o 136.000 zł. (vide art. p. t. Budżet m. Wilna na r. 1931-32 w nr. 147 „Kurjera Wileńskiego“).

Nie ulega wątpliwości, że samorząd nasz zdążył po linii najmniejszego oporu w wyszukiwaniu źródeł swojego do chodu. Z cyframi w ręku możnaby wykazać, jak znikome miejsce zajmują w budżecie naszego miasta pozycje do chodowe z majątku komunalnego i przedsiębiorstw miejskich, jak wstydliwie kryją się w cieniu pozycji, osiągniętych z podatków. Lecz trzeba sobie uprzytomnić, że obciążenie ogólnopodatkowe jest w znacznej mierze spowodowane potrzebami samorządów, które w czasach kryzysu gospodarczego nie zmniejszają swych wpływów z tych źródeł, lecz wydają i stale je zwiększają. Czynią to zaś nie tylko bezpośrednio, lecz i pośrednio, albowiem udział w podatkach państwowych jest w gruncie rzeczy obciążeniem na rzecz samorządu.

Łatwo zrozumieć, że gdyby to nie miało miejsca, podatkowa polityka państwa mogłaby być łagodniejsza, stwarzałaby bowiem szersze ramy dla ulg podatkowych w stosunku do płatników. Jesteśmy dalecy od zamiaru kwestjonowania potrzeby i konieczności świadczeń na rzecz samorządów. Nie chcemy też zmniejszenia ich roli w życiu, która zależy od podstaw finansowych. Lecz zwalanie się całym ciężarem samorządowej gospodarki na społeczeństwo bądź wprost, bądź przez wzrost udziału w podatkach państwowych, budzi najdalej idące zastrzeżenia i musi być uznane jako niepożądane zjawisko. Zastrzeżenia są tem większe, że plony życia samorządowego nie usprawiedliwiają najczęściej świadczeń na ten cel. Nietylko u nas w Wilnie. Celowość wydatków, obciążenie rozchodem personalnymi, zaniedbanie przedsiębiorstw, nieruchomości i w ogóle majątku komunalnego raczej zgęszczają cienie aniżeli światło około instytucji samorządowej.

Gdy wszystko w państwie upływa pod znakiem ograniczeń i zacieśniania do granic najkonieczniejszych, samorządy nie mogą stanowić wyjątku. Na terenie całego państwa są tu olbrzymie kwoty do oszczędzenia, skoro tylko u nas stanowią możliwe do zrobienia oszczędności wydatne pozycje. Ludność odczułaby je jako ulgę, a życie gospodarcze zareagowałoby na to dodatnio, jak dodatnie objawy wywołuje w niem trafna polityka celna czy taryfowa.

W normalnych warunkach gospodarczego powodzenia należałoby zwalczać zapędy samorządów do przesuwania ich trosk finansowych na barki obywatelstwa, co dopiero w czasach kryzysu. Nie oczekujemy we wszystkich zbawczych zarządzeń i pomocy ze strony państwa. Tuż obok nas i w zasięgu naszego wpływu są rzeczy, których poprawa stanowi o pożytku gmin a pośrednio całego państwa.

A. H.

Dr. K. Szapiro
Wielka 7, telefon 12-50 — powrócił.

Czekolada mleczna
PLUTOS
Najbardziej poślina i uzdrawiająca.

Popierajcie Ligę Morską
i Rzeczną!!

Pan Marszałek Piłsudski objął urządowanie.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Marszałek Piłsudski, który w sobotę wrócił do Warszawy z Pikieliszek, objął z dn. wczorajszym urządowanie w min. spr. wojsk.

Powrót pana premiera Prystora z urlopu.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Wczoraj powrócił z kilkudniowego urlopu p. premier Prystor który natychmiast objął urządowanie. P. premier przyjął min. spr. wewnętrzny. Pierackiego i min. skarbu Jana Piłsudskiego. Jednocześnie ustalono, że posiedzenie Komitetu Ekonomicznego odbędzie się we środę.

List Metropolity Djonizego do min. sprawiedliwości w sprawie Kowderdy.

Tel. od wł. kor. z Warszawy.

Metropolita Djonizy wystosował dłuższy list do min. sprawiedliw. zawierający prośbę o przedłożenie Panu Prezydentowi wniosku o ulżenie losu Borysa Kowderdy skazanego za zabójstwo posta sowieckiego Wojkwa.

Zmiany polskich okręgów konsularnych w Niemczech.

BERLIN, 3.VIII. (Pat). Rząd Rzeczypospolitej udzielił konsulowi generalnemu Rzeczypospolitej w Berlinie doktorowi Wacławowi Gawronskiemu exequatur z dniem 27 czerwca b. r. Równocześnie zmienione zostały polskie okręgi konsularne w Niemczech.

Zmiany te nastąpiły na zasadzie listów komisyjnych Prezydenta Rzeczypospolitej, przyczem Rząd Rzeczypospolitej udzielił również exequatur konsułowi polskiemu w Pile Szwarcenberg Czernemu na zmienionym obszarze konsulat polskiego w Pile.

13-ta pensja a wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

Rozważając skargę pracownika przeciwko firmie prywatnej, Sąd Najwyższy orzekł, że zapłata za pracę w godzinach nadliczbowych może być ukształtowana w formie 13-ciej pensji, jeżeli w sumie nie była niższa od wynagrodzenia, należnego na zasadzie art. 16 ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu.

Artykuł ten przewiduje, że wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych wynosić winno o 50 proc. więcej od wynagrodzenia za normalną godzinę pracy.

Zawieszenie na 6 tygodni „Gazety Gdańskiej“.

GDĄŃSK, 3.VIII. (Pat). W dniu dzisiejszym rozporządzeniem prezydenta policji gdańskiej na mocy specjalnej ustawy o pełnomocnictwach dla senatu zawieszony został na okres 6 tygodni jedyny organ polski na terenie wolnego miasta „Gazeta Gdańska“ za ustęp w artykule pod tytułem „Nowa zbrodnia na granicy polskiej“, omawiający zabójstwo funkcjonariusza straży granicznej Michała Nowakowskiego. Autor artykułu stwierdził w nim, że bezkarność zbrodni dokonanej w Gdańsku przez Gengarskiego na osobie funkcjonariusza P.K.P. Styrbickiego, a następnie głośny wydatek z marynarzem Jeżykiem, który będąc znaleziony w kabinie okrętu Kopernik z wyciętą na pierśsi swastyką skazany został przez sąd gdański na karę więzienia, gdy sprawy nie zostały wykryci, — że fakty te bezkarności podzielały zachęcając do nowej zbrodni na osobie Nowakowskiego. Społeczeństwo polskie w Gdańsku widzi w tem zarządzeniu policyjnym dalszy krok w akcji władz gdańskich zmierzającej do szkalowania Polaków.

Nowy triumf twórcy Polski.

GDYŃIA, 3. VIII. (Pat). Wczoraj o godz. 11 odbyło się w Hallerowie uroczyste otwarcie drogi nadmorskiej Wielka Wieś—Jastrzębia Góra—Karwia. Otwarcia drogi dokonał p. minister robót publicznych gen. Norwid-Neugebauer w towarzystwie b. min. Moraczewskiego, wojewody pomorskiego Lamota, komisarza rządu w Gdyni Zabierowski, starosty Łackiego oraz przedstawicieli Ministerstwa Robót publ., Województwa, Urzędu Morskiego, Żeglugi i t. d., poczem odbyła się defilada przysposobienia wojskowego. Po defiladzie dokonano przeglądu nowowybudowanej drogi.

—O—

Antysemityzm w Niemczech.

HAMBURG, 3. 8. (Pat). — W parku Born w Hamburgu kilku dotychczas niewysiedzonych osobników napadło na 3 przechodniów narodowości żydowskiej i ciężko ich pobiło, że musiano ich odwieźć do szpitala. Zajęcie miało charakter polityczny.

Od 1 zł. 20 gr.

spodenki kąpielowe, od 5 zł. 80 gr. koszule sportowa nabędzie Pan

w **POLSKIEJ SKŁADNICY GALANTERYJNEJ**
Franciszka Friczki Zamkowa 9, tel. 6-46.

7220

DRUSKIENIKI ZDROJOWISKO POŁOŻONE NAD NIEMNEM

prowadzone przez Departament Służby Zdrowia Min. Spr. Wewn.
na zasadach zdrojowisk państwowych.

KĄPIELE SOLANKOWE KWASOWE BOROWINOWE

NOWE ŹRÓDŁO SOLANKOWE WYSOKIEJ WARTOŚCI HYDROPATJA—ELEKTROTHERAPIA—INHALATORJUM

Zakład zaopatrzony we wszystkie nowoczesne urządzenia lecznicze, pozostaje pod stałą opieką Rady Naukowej złożonej z profesorów U. S. B. i lekarzy-konsultantów. — Zakład stosowania słońca, powietrza i ruchu — odpowiada wymaganiom współczesnej nauki i techniki. —

KĄPIELE KASKADOWE — JEDYNE W POLSCE.

PLAŻA WZOROWO URZĄDZONA NA WYSPIE NIEMIEŃSKIEJ.

SPACERY ŁODZIAMI — RYBOŁÓWSTWO — GRZYBOBRANIE
WYCIECZKI BLIŻSZE I DALSZE DO MALOWNICZYCH OKOLIC
ROZLEGŁE LASY SOSNOWE, JEZIORA, WZGÓRZA I DOLINY
ZDROWO, PRZESTRONNIE, ZACISZNIE I TANIO!

Sezon trwa od 15-go maja do 30-go września.

Wszelkich informacji bezpłatnie udziela na miejscu i listownie Komisja Zdrojowa.

Koniec legendy o „wrednielach“. Zwrot na korzyść „speców“.

MOSKWA, 3.VIII. (Pat). Centralny komitet wykonawczy i rada komisarzy ludowych Z. S. S. R. ogłosiły postanowienia, dotyczące poprawy warunków życia inżynierów i techników, którzy odtąd pod każdym względem znajdować się będą w tych samych warunkach co i robotnicy, zatrudnieni w przemyśle.

Dzieci inżynierów i techników dopuszczane będą do szkół na tych samych warunkach, co dzieci robotników. Inżynierowie i technicy korzystać nadto będą również z praw uzyskania miejsc w sanatoriach, w dziedzinie ubezpieczenia społecznego, w kwestji mieszkaniowej i zaopatrzenia w środki żywności i manufaktury.

Obniżanie zarobków inżynierów i techników, przenoszonych z kierowniczych stanowisk administracyjnych do pracy w fabrykach, jest zabronione.

Progresywny podatek dochodowy od zarobków ponad 500 rubli miesięcznie zostaje zniesiony. Wprowadzony zostaje natomiast podatek t. zw. stosunkowy, wynoszący 3 i pół proc. od całkowitej płacy.

Powyższe postanowienia dotyczą zarówno inżynierów i techników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach, jak i w instytucjach sowieckich.

Akcja międzynarodowa nad zażegnaniem kryzysu w Niemczech.

BAZYLEA, 3.VIII. (Pat). Rada Administracyjna Banku Wypląt Międzynarodowych wysłuchawszy sprawozdania stwierdzającego, iż w dn. 31 lipca aktywa Banku wynosiły 1 miliard 623 milionów franków szwajcarskich, uchwaliła upoważnić prezesa banku do przedłożenia na okres trzymiesięczny kredytu 100 milionów dolarów przyznanego Reichsbankowi, którego termin upływa 6 sierpnia.

Rada wysłuchała sprawozdań dotyczących sytuacji w Austrii i na Węgrzech.

W dniu 8 sierpnia zbierze się w Bazylei komitet, który ma za zadanie zbadanie sprawy nowych kredytów potrzebnych Niemcom, oraz możliwości konwersji części kredytów krótkoterminowych na długoterminowe.

Podróż ministrów niemieckich do Rzymu.

BERLIN, 3.VIII. (Pat). Ministrowie niemieccy wyjeżdżają do Rzymu we środę wieczorem. Kanclerzowi Brueningowi towarzyszyć będą w podróży nadradca Planck z kancelarii Rzeszy i radca legacji Phomson z urzędu spraw zagranicznych. Wizyta ministrów niemieckich trwać będzie krótko. Na sobotę zapowiedziana jest audjencia u papieża. Sekretarz stanu kardynał Paccelli w imieniu Ojca św. będzie rewidował niemieckich ministrów. Do Berlina powrócą w poniedziałek.

Krwawe rozruchy w Niemczech.

BERLIN, 3. 8. (Pat). — W ciągu nocy nadeszły z prowincji dalsze wiadomości o krwawych starciach w dniu wczorajszym. W Mieście Wittstock w Marchii Brandenburskiej przyszło do walk ulicznych między hitlerowcami, a komunistami. Wywiązała się strzelanina, przyczem 2 osoby zostały zabite, a 2 ciężko ranne. — W Halle policja strzelała do demonstrantów komunistycznych.

Echa zaburzeń w Berlinie.

BERLIN 3.8. Pat. — W toku dochodzeń prowadzonych przez policję polityczną w Berlinie w sprawie ostatnich krwawych manifestacji komunistycznych wykryto istnienie zorganizowanej na sposób wojskowy bojówki komunistycznej, która kierowana była przez

niewykrytą dotychczas centralę. Aresztowano 51 osób. W najbliższych dniach oczekiwane są dalsze sensacyjne aresztowania.

Z Halle donoszą, że podczas krwawych zaburzeń komunistycznych ubiegłej nocy było rannych 17 policjantów oraz 6 komunistów.

WIADOMOŚCI Z WYKONA

NIEZADOWOLENIE Z DYREKTORJUM BOTTCHEA W KRAJU KŁAJPEDZKIM.

Elta podaje z Kłajpedy, iż w całym kraju Kłajpedzkim daje się zauważyć wielkie niezadowolenie z obecnego dyrektora Bottcchera. Najwięcej hałasu powstało z związku z ustawą o przewarłościowaniu, przeciwko której urządzono szereg zgromadzeń protestacyjnych i zebrano 15 tys. podpisów. Zbióranie podpisów trwa w dalszym ciągu. Braniem zarządzaniem Dyrektorem, które również poruszyło kraj Kłajpedzki są przepisy w sprawie handlu mlekiem, które, jak się zdaje, zmierzają do zlikwidowania prywatnego handlu na korzyść mleczarni. Atoli, Dyrektorjum odczuwając wielkie niezadowolenie mieszkańców z tego powodu, przepisy te szybko zmieniło i złagodziło. Konflikt między Dyrektorem, a dyrektorem policji, który cieszy się w kraju wielkim zaufaniem, również nie wyszedł na korzyść Dyrektora i w związku z tem przed kilku dniami w ogrodzie strzelców kłajpedzkich odbył się wielki wiec protestacyjny, skierowany przeciwko zarządzaniu Dyrektorem, które nie są zgodne z zasadami konwencji.

LOTOWSKIE CEGŁY SĄ ZŁE?

„Rytas“ podaje, iż kilkadziesiąt tysięcy lotowskich cegieł, które miały być użyte do budowy Wydziału Medycznego Uniwersytetu, okazały się, według opinii komisji budowlanej, niezdatne do użytku.

Z Białorusi Sowieckiej.

Pogrom ludności katolickiej w Wietryniu na Białorusi Sowieckiej.

Z Dżysny donoszą: W ubiegłą niedzielę w pogromie ludności Wietrynia miała miejsce strasza masakra ludności katolickiej.

Podczas odbywającego się nabożeństwa w jednej z większych stodół było obecnych około 200 osób.

Podczas kazania przed prowizoryczną świątynią nagle jakby z pod ziemi wyrósł silny oddział piechoty i kawalerji sowieckiej, która w jednej chwili ołoczyła cały teren zajęty przez modlących się. Kilku czeladników wołających do siebie, dostało się do wnętrza kaplicy, gdzie mieli możliwość stwierdzenia, iż nie jest to żadne tajne zebranie, lecz nabożeństwo.

Przestraszeni włościanie i mieszczanie zaczęli uciekać ze stodół, lecz dowodzący oddziałem z okrzykiem: „Strzelać do kontrwoluści, rąbać złodziei komunizmu“ rzucił się wraz z większym oddziałem żołnierzy za uciekającymi. Po chwili rozległy się strzały. Komenda dopędziła niezliczonych i zaczęła się strasza rzeź.

Żołnierze sowieccy cięli szabłami naokół, zabijając mężczyzn, kobiety i dzieci. Rozjuszeni czekali raz po raz celując strzałami kadłub trumien niejednego niewinnego włościana, czy robotnika. Po kilkuminiutowej masakrze, kiedy na miejscu zostało 7 zabitych i 14 rannych, wojownicy oddziału czeladników wycofali się z pola walki, prowadząc do aresztów 145 osób, oskarżonych o działalność przeciwsowiecką.

Na dowód winy przywieziono do budynku G. P. U. wóz ulotek kontrwoluścijskich i kilka sztuk broni, jak rzekomo znalezione na placu walki przez żołnierzy, a porzucone przez zrewoltowany tłum.

Wypadek ten wstrząsnął do głębi mieszkańcami miasteczka, którzy zamierzają wysłać ostry protest do Moskwy.

O zbliżenie jugosłowiańsko-węgiersko-francuskie.

BUDAPESZT, 3. VIII. (Pat). „Pester Lloyd“ omawiając kwestję przynajmniej z Włochami, zaznacza, iż niesłuszne jest twierdzenie, że pośrodku opozycji, jakoby z powodu tego przynajmniej Węgry nie mogły zbliżyć się do sąsiadów. Węgry czyniły wszystko, aby zbliżyć się do nich. W Mohaczu wyciągnięto dłoń przyjaźni do Jugosławii. Członek królewskiego domu rumuńskiego podejmowany był z rycerską gościnnością w stolicy Węgier.

Zresztą przyjaźń z Włochami, które jest podpora i ochroną teraźniejszości i radośna obietnica na przyszłość, nie przeszkodzi w żadnym sposobu nawiązaniu przyjaźni stosunków z Francją.

Popierajcie przemysł krajowy

Giełda warszawska z dn. 3.VIII. b.r.

WALUTY I DEWIZY:

Dolary	9,01—9,03—8,99
London	43,39—43,50—43,28
Nowy York	8,923—8,943—8,903
Nowy York kabel	8,927—8,947—8,907
Pariz	35,00—35,09—34,91
Praga	26,45—26,51—26,39
Szwajcaria	174,12—174,55—173,69
Wiedeń	125,50—125,81—125,19
Włochy	45,75—46,07—46,63
Helsingfors	22,43—22,48—22,38

PAPIERY PROCENTOWE:

4% Pożyczka inwestycyjna	86,25
6% dolarowa	72,00
7% Stabilizacyjna	72,00
10% Kolejowa	104,00
8% L. Z. B. G. K. i B. R., obl. B. G. K.	94,00
Tęsame 7%	88,25
7% ziemskie dolarowe	72,50
4 1/2% L. Z. ziemskie	48,75—48,00
4 1/2% warszawskie	50,00
5% warszawskie	53,75
8% warszawskie	69,00—70,00
8% Oszczepności	60,75
8% Lublina	60,25
8% Łódź	65,80
4 1/2% Radomia	71,50
4 1/2% obl. Warsz. 1926 r. i em.	53,00

AKCJE:

Bank Polski	114,50
Węg.	20,00

DŹWIĘK. KINO-TEATR
„HELIOS“
 Wileńska 39, tel. 9-20

Dziś! Śpiewał Miłość
 Piosenka Werwa i Śmiech!
 Świetny przebieg komediodramatu. W rolach głównych: Anita Page, William Haines i Karol Dane (Slim). W. Haines śpiewa przebieg „Marynarski Blues”. Na 1 seans Balkon 50 gr. Parter 80 gr., na poz. seans. Balkon 60 gr. Parter od 1 zł. Seansy od g. 4-ej, w niedz. i św. od 2-ej

DŹWIĘKOWE KINO
„HOLLYWOOD“
 Mickiew. 22, tel. 15-28

Dziś! Wzruszający do głębi film o miłości pierwszej i ostatniej
 W roli dziewczęcy, które złożyło na ołtarzu miłości uczucie dla szczęścia ukochanego przeliczna Jenny Jugo, której partnerem jest Enrico Benfer.
 Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.30

Dźwiękowe Kino
„CASINO“
 ul. Wielka 47, tel. 15-41

Dziś! **Wielka parada (La grande parade)**
 W rolach głównych: John Gilbert i Renee Adore. Film osnuty na tle wojny światowej. NAD PROGRAM: Przegląd dźwiękowy „Foxa”
 Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.15, w dniu świątecznym o godz. 2-ej. Ceny niższe.

Kino Kolejowe
„OGNIKO“
 obok dworca kolejowego

Program od dnia 5 sierpnia 1931 roku. Wielki program produkcji francuskiej p. t.
 Algierze i częściowo w Europie. Wspaniałe krajoznawstwo. Nadzwyczajna, ciekawa treść!
 W rolach głównych: Jacky Monnier, Diana Hart, Enrique Rerero i Manuel Raaby.
 Początek o godz. 6-ej, w niedz. i święta o 4-ej pp. UWAGA. Od dnia 5.VIII kino będzie czynne codziennie.

Marynarz szuka miłości

Anita Page, William Haines i Karol Dane (Slim). W. Haines śpiewa przebieg „Marynarski Blues”. Na 1 seans Balkon 50 gr. Parter 80 gr., na poz. seans. Balkon 60 gr. Parter od 1 zł. Seansy od g. 4-ej, w niedz. i św. od 2-ej

UCIECZKA OD MIŁOŚCI

Jenny Jugo, której partnerem jest Enrico Benfer.
 Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10.30

Od 5 do 15 września 1931 roku XI. TARGI WSCHODNIE WE LWOWIE

Doroczny zjazd kupiectwa z całego kraju. Orientacyjna rewja cen. W dobie stagnacji zbiorowa propag. spożycia dla wszystkich branż i artykułów. Centralny rynek eksportu i zbytu dla ziem południowo-wschodnich i krajów ościennych. Punkt zborny dla handlu lewentyńskiego.

Zgłoszenia wystawców najpóźniej do 20 sierpnia przyjmuje i wszelkich wyjaśnień udziela:

BIURO TARGÓW WSCHODNICH
 we Lwowie, Plac Wystawowy, telefon 5-37, 9-64. 5895

Do wynajęcia
LOKAL z 10 pok.
 światły, osobny, w tem 2 pokoje 15x14 kw. mtr., woda, kanalizacja, elektryczność, wate i inne wygody, nadaje się pod fabrykę lub inne przedsiębiorstwo — ul. Nikodema 2.

RADJOAMATORZY!
 Niedostępną jakość. Pierwszorzędny odbiór. Maximum wykorzystania. Trwałość. 6170
 dają wam jedynie baterie anodowe „BALTA”
 Zadać we wszystkich sklepach radiowych.

Pozostałe
 jedynie sztuczne deseniowe, perkal, krepony, markizy i t. p. towary sezonowe sprzedajemy przez sierpień ze zniżką
A. Głowiński—Wileńska 27

W. JUREWICZ
 były majster firmy „PAWEŁ BURE”
 poleca najlepsze zegarki, sztućce, obrączki ślubne i inne rzeczy. Gwarantowana naprawa zegarków i biżuterii po cenie przystępnej. Oszacowanie kamieni bezpłatne.
WILNO, ul. Adama Mickiewicza 4.
 2125-0

OGŁOSZENIA
 sezonowe i przedświąteczne w „KURJER WILEŃSKI” i we wszystkich innych dziennikach zamieszcza najtaniej
Wil. Agencja Reklamowa J. DYSZKIEWICZ
 ulica Wielka 14, tel. 12-34.

„BONICOT“

„Bonicot okazał się najlepszym środkiem usuwającym szkodliwe składniki z tytoniu. Od wielu lat zaniechałem palenia. Obecnie używam Bonicotu i nie odczuwam żadnych dolegliwości. Podkreślam, że smaki i aromat tytoniu pozostały niezmienionymi.”
 Prof. Uniw. Dr. Adolf Lorenz.
 W Polsce nabyć można Bonicot w firmie: **Polskie Towarzystwo Handlowe „BONICOT” Sp. z o.o.**
 Kraków, Zielona 10. Tel. 16841 i 14676.

MORTIN
PRIMA
 w blaszanych pudełkach.
 NISZCZY DOSZCZETNIE KARALUCHY, PŁUSKWE, MUCHY, MOLE, PCHŁY I T.P..
 Cena blaszanego pudełka zł. 1.20.

MAŁE SEMINARIUM ZGROMADZENIA KSIĘŻY MISJONARZY
Św. WINCENTEGO ą PAULO
 Wilno, ul. Subocz 18.

(Internat i gimnazjum niższe typu staroklaszyskiego z prawami). Chłopcy wzorowi i zdrowi, pragnący zostać kapłanami w Zgromadzeniu Księżów Misjonarzy, mogą być przyjęci do zakładu za umiarkowaną opłatą.
 Po ukończeniu klasy IV dalsza nauka i utrzymanie bezpłatne. Wymagane ukończenie przynajmniej czterech oddziałów szkoły powszechnej. Bliższych informacji udzieli ustnie i listownie Dyrekcja.

TADEUSZ SIKORSKI.

ŻYCIE NA GAPE.

Obrazki z Dalekiego Wschodu.

Komitet uznał słuszność wywodów towarzystwa Jegora co do dokonania zamachu na Wiktorinowa. Pomimo jego opozycji postanowił wykonanie zamachu polecić towarzysze Niemirówce. W ścisłej tajemnicy ułożono plan. Za kilka dni więźniowie polityczni wywołają rozruchy, wskutek tego do więzienia przyjdzie prokurator. Przy przejeździe w głuchej uliczce zostanie rzucona bomba. Kierownictwo techniczne zlecono Jegorowi.

Sam jej ożnajmiał decyzję komitetu.

Białe płatki zamigły w oczach Marty. Lekki dreszcz wstrząsnął nią. Była blada, lecz stanowcza. Tysiące myśli naraz przewinęły się przez jej mózg. Decydująca chwila nadeszła. Będzie pewna siebie i spokojna. Miała już ułożony w głowie plan. W ten dzień, knedy wyznaczono będzie wykonanie zamachu, napisze do Wichrowskiego, że się przypadkiem postrzeliła, będąc w gościnie u przyjaciółki na jednej stacji, odległej od Chabina. Poprosi go, żeby niezwłocznie przyjechał do niej. On wymówi się wtedy pod jakimś pozorem od wyjazdu do więzienia i przyjdzie do niej. Tymczasem nauczeni towarzysze będą w wię-

zieniu awanturować się i żądać przyjazdu prokuratora. Wiktorinow będzie zmuszony pojechać sam.

— A może go wprost uprzedzić, żeby nie jechał? — naraz zastanowiła się nad błędną myślą. Byłoby wielkie głupstwo. Oczywiście uprzedzi Wiktorinowa a z nią zerwie, pomyślała po chwili.

Co będzie, jeżeli pomimo jej listu, nie przyjdzie do niej, a pojedzie do więzienia? — szepnęła do siebie, tocząc w duszy okropną walkę z sobą. Wtedy nie rzucę bomby. Widziała już srogą twarz towarzysza „Spartaka”, sąd partyjny...

— Więc tak czy inaczej będzie śmierć — zdecydowała i wpadła w ciężką zadumę.

Upłynęło kilka tygodni. Komitet się nie śpieszył. Wichrowski codziennie chodził do swego biura, załatwiał zwykłe czynności biurowe i powoli zapomniał o projektowanym zamachu. Z Martą rzadko się widywał, była jakaś zajęta i podniecona.

W końcu lutego niepodziewanie zaszedł w więzieniu drobny wypadek, który wywołał następnie buszliwie zajścia. Jeden z więźniów politycznych, na zwykłym spacerze w gmachu więziennym nie ukłonił się naczelnikowi więzienia. Za karę z celi ogólnej został przeniesiony do pojedynki. W tym czasie w więzieniu przebywała większa grupa politycznych, przesyłanych z innych więzień do ciężkich robót. Polityczni zaproteutowali i rozpoczęli się rozruchy. Przez kilka dni w więzieniu rozlegały się okropne krzyki. Zdało się, że tam biją, katują ludzi. Wściekłe hałasy i wrzaski niepokoiły całe miasto. Wreszcie więźniowie

KURJER WILEŃSKI S-KA Z OGRAN. ODP.
DRUKARNIA I INTROLIGATORNIA
»ZNICZ«
Ś-TO JAŃSKA 1 - WILNO - TELEFON 3-40

DZIEŁA KSIĄŻKOWE, DRUKI, KSIĄŻKI DLA URZĘDÓW PAŃSTWOWYCH, SAMORZĄDOWYCH, ZAKŁADÓW NAUKOWYCH. BILETY WIZYTOWE, PROSPEKTY, ZAPROSZENIA, AFISZE I WSZELKIEGO RODZAJU ROBOTA W ZAKRESIE DRUKARSTWA

DRUKI JEDNO I WIELOBARWNE PUNKTUALNIE TANIO OPRAWA KSIĄŻEK SOLIDNIE

Mężczyźni! Nowe siły zwraca jedynie **Nr. 111**
 patent. aparat. Skuteczność gwarantowana — dozwolony przez władze adm.-lek. Na koszt bezpł. naukowej broszury załączyć 50 groszy w zn. poczt. „Inwentus”
Lwów, Jagiellońska 20. oddz. 14.

W nowo utworzonym kiosku **MICKIEWICZA** róg Garbarskiej

„Brzeźnizki” karmelki śmietankowe stale świeże, najpożywniejsze i najzdrowsze oraz wszystkie inne wyroby fabryki cukrów **ANTONI GŁOWIŃSKI.**

Znane ze swej dobroci **piwo słodowe, piwo na kufle** firmy **HABERBUSCH i SCHIELE.**

Wody mineralne, woda sodowa, lemoniady i sinalco fabryki wód **E. TROMSZCZYŃSKI.**

OGŁOSZENIA
 do „KURJERA WILEŃSKIEGO” i innych pism najtaniej załatwiać za pośrednictwem **BIURA REKLAMOWEGO STEFANA GRABOWSKIEGO**
 W WILNIE, GARBARSKA 1, tel. 82.

Obznajmiony z kinem dźwiękowym, wykwalifikowany, z długoletnią praktyką
kino-mechanik-elektrotechnik
 poszukuje pracy w swojej specjalności w Wilnie lub na wyjazd. Wiadomość: **ulica Ostrobramska Nr. 15, m. 2.**

KONCESJONOWANY ELEKTROMONTER
STANISŁAW PIÓREWICZ
 UL. OFIARNA № 4, m. 9.
 WYKONYWA: instalacje elektryczne według wymagań technicznych, oraz dzwonki sygnalizacyjne.
 USTAWIA: aparaty radiowe i telefony.

Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet
 otwiera z dniem 1 września r. b. **dwuletnią szkołę** **pracownic gospodarczych**
 Zapisy przyjmuje: Sekretariat Szkoły Wilno, ulica Jagiellońska Nr. 3/5, m. 3 od dnia 16 sierpnia r. b. codziennie od 10-ej do 13-ej.

ZAKŁAD
Sztucznych Wód Mineralnych i Napojów — Chłodzących.
 pod firmą: **„E. Tromszczyński”** w WILNIE
 pod kierownictwem współwłaściciela prow. Wrześniowski
 poleca sztuczne wody mineralne (Vichy, Ems, Karlsbad i inne) i napoje chłodzące, przyrządzane wyłącznie na cukrze.
 Zakład: Piwna 7. Magazyn: Wielka 60.

Lecznica Litewskiego Stow. Pomocy Sanit.
 Wilno, ulica Wileńska 28, telefon 846.
 Przyjęcia 10—3 pp.
GABINET RENTGENOWSKI
 czynny 11—6 pp.
 Opłata za leczenie i utrzymanie w lecznicy oraz za wszelkie zabiegi lekarskie i rentgenowskie została obniżona.

D.-H. I. Ihnatowicz i S-ka
 Wilno, ul. Zawalna Nr. 7, tel. 841.
POLECA z okazynego zakupu niżej cen fabrycznych: kafe majolikowe, białe, cegły ogniotr., korjolit i papę do dachów. Wszelkie materiały budowlane, okucia i narzędzia.

NAJKORZYSTNIEJ
 kupuje się towary gwarantowanej dobroci u **GŁOWIŃSKIEGO.** Polecamy towary na kostiumu i suknie, jedwabie sztuczne, sukniowe, palto i jedwabie surowe, perkal w pięknych deseniach, materiały mundurkowe.
Uwaga — WILEŃSKA 27.
 5924

Na raty—5 zł. tygodniowo!
Wyżymaczki amerykańskie gwarantowane, oraz wszelkie wyroby platerowane **Norbilina i Frageta.**
 P-ma „Wygoda” W. Pohulanka 16 m. 36

GOTÓWKĘ
 na %
 lokujemy bezpłatnie. **DOMY** dochodowe okazyjne. **MAJĄTKI,** ośrodki, wille, działki, mieszkania.
 Dom H.-K. „Zachęta”
 Mickiewicza 1, tel. 9-05 6322-5

Najlepiej jest spędzić wakacje w **pensjonacie Werki**
 (telefon Wilno 12). Ceny znacznie niższe. Wspaniały park, plaża, radio, dogodna komunikacja z Wilnem.
 6221

B. Symonowicz
WYTWÓRNIA
 szcetek i pędzli
 ul. Ś-to Jańska 7.
 6219

30 zł. dziennie mogą zarobić agenci-ki rozpowszechn. artykułów potrzebnych w każdym domu. Zgłosić się ul. Szopena 5 „Rekord”. 6224

Dr. GINSBERG
 choroby skórne, weneryczne i moczopłowe
Wileńska 3
 od godz. 8—1 i 4—8, tel. 567. 6072

Akuszerka
Maria Laknerowa
 przyjmuje od 9 do 7 wiecz. ulica Kasztanowa 7, m. 5. W. Z. P. Nr. 69.

Akuszerka
Maria Brzezina
 przyjmuje od 9 r. do 7 w. przeprowadziła się ul. Mickiewicza 46, m. 1. W. Zdr. Nr. 3093.

Parcele 6 1/2 ha
 położoną za lasem Antokolskim SPRZEDAM tanio natchemist. Wiadomość: Plackowski, willa Podzamcze w Cieleńniku, od 3 do 4 po poł. 6186

SPRZEDAJĄ SIĘ
Salonowe meble, patefon, wazon i inne rzeczy.
 ul. Polocka Nr. 4 m. 12.

Wytworzone towarstwo porządne automobilizm tylko na kursach inż. **Froma.** Jagiellońska 3/5, tel. 18-46. Samochody, motocykle, warsztaty.

DOM drewniany do sprzedania, w dobrym stanie, w ruchliwej miejscowości przy ulicy Jerolimskiej Nr. 12 (dawniej Nr. 46), o warunkach dozwiedzić się na miejscu u właściciela.

UDZIELAM korepetycji
 Specjalność matematyka. Zgłoszenia do administr. dla W. K.

Oszczędności
 swoje złote i dolary ulokuj na wysokie oprocentowanie. Gotówka twoja jest zabezpieczona złotem, srebrem i drogiemi kamieniami. **LOMBARD** Plac katedralny, Biskupia Nr. 12. Wydaje pożyczki pod zastaw: złota, srebra, brylantów, futer, mebli, pianin, oraz wszelkich towarów. 3900—0

licyjne rzadko porostawiane. Jegor wyznaczył miejsce, w którym miał stanąć samochód z partyjnym szoferem. Tym samochodem terrorysty mieli uciekać zaraz po zamachu.

Pod wpływem Jegora Marta nabierała pewności siebie i uspokoiła się. Przygotowała list do Wichrowskiego, obliczyła godziny odejścia i przyścia pociągów, określiła, kiedy należy wysłać list i czekała na Jegora, z którym miała razem jechać na miejsce planowanego zamachu.

W dniu tym szalała kurzawa. Całe miasto było pokryte tumanem pyłu. Marta oddała list do Wichrowskiego boyowi z poleceniem odniesienia go do sądu. Nakazała mu, żeby w razie zapytania powiedział, że list przyniesiono ze stacji. Boy był wiernym i oddanym sługą. Była pewna, że ściśle wykona polecenie. Od rana już towarzyszy „Spartak” chodził obok mieszkania Niemirówce. Nie chciał, aby go kto zauważył, że wchodził do nich. Umówił się z Martą, że będzie wyglądał przez okno, a ona, kiedy go zobaczy, wyjdzie na ulicę.

Jegor zauważył, że wybiegł boy z listem w ręku. Pomyślał, że Marta się cofnęła i zawiadania go, że nie będzie na miejscu zamachu. Podszedł do boya. Rzucił okiem na adres i zdrętwiał.

—Zdrada — pomyślał i postanowił za wszelką cenę wydestać list.

(D. C. N.)